

ZMYSEL VIANOČ

Ako začať? Asi od Adama, ako sa zvykne hovoriť.

V tomto prípade to nie je veru prehnané. V dejinách spásy totiž všetko so všetkým súvisí a vyvrcholenie a naplnenie má v Ježišovi Kristovi. Jeho narodenie bolo prisľúbené už prvým ľuďom – Adamovi a Eve po ich páde. Svojou neposlušnosťou sa sami vyhánajú z Božej blízkosti – z raja a nesú v sebe následky hriechu pre celé generácie. Boh ich však vyprevádza s prisľubom, keď hovorí pôvodcovi zla – hadovi – „Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi твоjím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšľiape hlavu...“ (Gn 2,15). Tomuto sa hovorí aj Protoevanjelium – teda prvé evanjelium – prvá dobrá správa – nádej pre ľudský rod. Potomstvo ženy – potomstvo mimoriadnej ženy zničí Zlo, ktoré v biblickom rozprávani o prvom hriechu symbolizuje had.

Neskôr Boh pripravuje naplnenie tohto prisľúbenia tak, že si vyberá jeden kmeň – národ a zjavuje sa mu ako pravý Boh. Abrahám je prvý, ktorý sa otvára tomuto osobnému vzťahu s Bohom, a tak ho voláme otcom viery v jedného Boha. Táto viera sa v jeho potomstve očisťuje, prehlbuje až nastáva ten čas, keď sú pripravení pochopiť, že na plnosť života potrebujú oni i celé ľudstvo niekoho, kto im otvorí raj nanovo. Už nie ten raj prvý, ale raj vlastnej duše, vnútra, raj ľudskej vzájomnosti, bratstva jednoty, ktorá ale musí prísť zhora. Človek totiž nie je schopný sám sa postaviť Zlému.

Dejiny Izraela pokračujú a ten prisľúbený neprichádza. Raz sú v takom zajatí, raz sa sami navzájom nenávidia, inokedy sú neverní Bohu pre svoje náruživosti, berú si ženy z cudzích kmeňov, stavajú oltáre cudzím bohom. No vždy, keď je už veľmi zle, zbadajú sa

a sľubujú novú vernosť. Vidia, že aj ich vernosť pravému Bohu je nestála, aj na tieto svoje slabosti potrebujú silu zhora. Potrebujú Vykupiteľa. Niekoho, kto by ich vykúpil spod nadvlády vlastnej slabosti a zloby.

Nebudem pokračovať v opise dejinných udalostí – poznáme ich – Jakubov rod, Jozef a Mária, Vtelenie Ježiša Krista – Bohočloveka, Máriina cesta k Alžbete, Jozefova neistota... Za všetkým stojí Boh a každú z týchto osôb posilňuje, objasňuje, pozýva... Pretože súhlasia s Božím plánom, v ich živote sa stávajú súčasťou vykúpenia. Boh môže splniť zámer daný Adamovi a Eve v raji. Boh nanovo, v podobe malého dieťaťa vstupuje do života nielen Márie a Jozefa, ale do života všetkých ľudí všetkých čias.

A tu sme pri zmysle Vianoc. Vianoce bez Boha nemajú pravý zmysel. Môžu byť všeličím iným – napr. sviatkom rodiny, peknou spomienkou na detstvo, chvíľou vzájomnosti, vyjadrovaním vzťahov prostredníctvom obdarovania, dodržiavaním vianočných obradov, jedál a zvykov, ale môžu byť únavnými sviatkami, keď sa prejedáme a nudíme.

Pravý zmysel Vianoc je v znovuprijatí Ježiša Krista do svojho života. Romantika okolo Vianoc nám môže pomôcť vstúpiť do seba a prežiť ticho – ticho pravé, vnútorné, kedy si urobíme v sebe poriadok. Prehodnotíme svoj vnútorný stav – kto som? – kam to kráčam? – ako kráčam? – s kým kráčam? Som šťastný? Čo mi chýba? Nechýba mi k pokoju naozaj Ten, ktorý ma od večnosti hľadá a miluje? On dal svojho Syna na smrť pre môj pokoj. Má tento pokoj práve pre mňa. Dáva mi ho vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi. On Boh sa nehanbil stať dieťaťom, nechal sa vychovávať obyčajnými rodičmi, neskôr pre mňa prijal potupu a smrť na kríži, aby som ja dnes premohol svoju slabosť. V jasliach čaká na môj hriech, na moju slabosť

a chce mi dať svoj pokoj a svoju silu. Je ťažké toto pochopiť a prijať? Možno. Ale oveľa ťažšie je pokračovať v ceste bez Neho.

Zmysel obdarovania? Štedrý večer, štedrá večera a darčeky majú koreň v tomto tajomstve. Nebeský Otec nás tak miloval, že nám daroval svojho Syna Ježiša Krista. A na pamiatku tohto Božieho gesta aj my chceme prežiť v štedrosti. Chceme si to pripomínať ale aj toto tajomstvo napodobňovať.

Stromček, koledy, zvyky a jedlá sa pridávali postupne ako zvýraznenie tajomstva a viazali sa aj na kultúru, v ktorej ľudia žili. Preto rôzne krajiny majú rôzne vianočné zvyky, ale ústredné tajomstvo majú rovnaké: Oslava narodenia Božieho Syna – Ježiša Krista, ktorý sa narodil z Panny menom Mária v Júdskom meste Betlehem. Je to naozaj veľké tajomstvo, že Boh sa stal človekom. Preto je nevyčerateľné a je možné nielen nad ním uvažovať, ale aj z neho bez konca čerpať silu, svetlo a istotu pre svoj každodenný život. Robili tak celé generácie pred nami a ak budú chcieť nové generácie prežiť, budú sa musieť vrátiť k tomuto základnému tajomstvu nielen našej viery, ale aj ľud-

skej existencie.

Ak chceme aby mali naše Vianoce naozaj zmysel, prijmime do svojho života ich pravé tajomstvo. Ako? Jednoducho. Nebojme sa stíšiť, zjednodušiť svoj život, vkročme do kostola, vyznajme sa Bohu zo svojich slabostí a prijmime cez Jeho Cirkev odpustenie, prosme Ho, aby sa nás ujal a stal sa Pánom nášho života. Pokoj a sila nad zlom prídu postupne. Ako hovorí prorok: „Bude sa radovať vyschnutá zem, zaplesá a rozkvitne púšť. Ako narcis vykvitne, zajasá, zaplesá a radosťou vykrične... Lebo na púšti vyrazí voda, potoky na pustatine... A tí, ktorých Pán vykúpil, sa vrátia, s jasotom vojdú na Sion. Večná radosť ovenčí im hlavy, zaplaví ich radosť a veselosť, zmizne bôľ a vzdychanie.“ (Iz 35, 1, 7, 10)

Naplnenie tohto prisľúbenia sú pravé Vianoce.

Eva